

Tvistlösning enligt lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät

Sökande

Torsö Skärgårdsfiber ekonomisk förening, 769626-8114
Brofästet 1
542 91 Torsö

Motpart

Skanova AB, 55646-3734
Att:
Telia Company AB
Stab Juridik, Regulatoriska frågor
169 94 Solna

Saken

Tvistlösning enligt lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät; begäran om tillträde enligt 2 kap. samt information och undersökning enligt 4 kap.

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) beslutar att

1. Skanova AB på rättvisa och rimliga villkor enligt 2 kap. 1 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät (utbyggnadslagen) ska medge Torsö Skärgårdsfiber ekonomisk förening

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

tillträde till kanalisation som är anlagd på fastigheterna Sundet 3:87, Krypatorp 3:63-3:86 och Hov 1:25-1:28.

2. Skanova AB ska medge Torsö Skärgårdsfiber ekonomisk förening att på proportionella, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor undersöka den infrastruktur som avses i 1.

Bakgrund

Torsö Skärgårdsfiber ekonomisk förening (Skärgårdsfiber) har uppgett att föreningen har för avsikt att ansluta 350 abonnenter i ett ca 85 km långt fibernät på Torsö, Mariestads kommun. Nätet är till stora delar klart. Vad avser återstående delar har Skanova på tre ställen befintlig kanalisation, som Skärgårdsfiber i skrivelse till Skanova den 1 november 2016 bett få inspektera för att kontrollera om det var möjligt för föreningen att använda den, och om så var fallet, även få tillträde till densamma.

Efter att Skanova vid flera tillfällen begärt in mer information, avslag företaget den 31 mars 2017 förfrågan med hänvisning till PTS skyldighetsbeslut av den 19 februari 2015 med dnr 11-9306. Skanova erbjöd också möjlighet att mot offert beställa anslutning till Skanovas fibernät av bostäder inom de berörda området med tillträdespunkt i Torsö telestation.

Skärgårdsfiber har den 24 maj 2017 ansökt om tvistlösning hos PTS.

Yrkanden och inställning

Skärgårdsfiber yrkar att PTS ska besluta att föreningen får tillträde till Skanovas kanalisation i enlighet med utbyggnadslagen. Av Skärgårdsfibers skrivelse av den 13 juni 2017 framgår att föreningens ansökan även avser utlämnande av information eller undersökning.

Skanova yrkar att PTS ska lämna Skärgårdsfibers yrkanden utan bifall.

Grunder m.m.

Skärgårdsfiber

Som grund för sin begäran har Skärgårdsfiber uppgett följande.

Föreningen kommer ansluta 350 abonnenter i ett ca 85 km långt fibernät på Torsö, Mariestads kommun. Nätet är till stora delar klart och föreningen har anlagt det dels genom samförläggning med VänerEnergi AB och dels i schakter utförda i egen regi.

På tre mindre återstående delar, ca 2.5 km, har Skanova tre mindre befintliga kanalisationer som ansluter ca 60 fastigheter. Endast 6 av fastighetsägarna är abonnenter hos Telia och resten är tom kanalisation.

Skärgårdsfiber skrev till Skanova den 1 november 2016 och bad att i första hand få inspektera bolagets kanalisation för att kontrollera om det var möjligt för föreningen att använda den, och om så var fallet, även få tillträde till densamma. Efter två månader hade Skanova ännu inte svarat. Skanova bad sedermera Skärgårdsfiber att fylla i ett formulär. När det var gjort kom en begäran om att Skärgårdsfiber skulle fylla i ett ytterligare formulär, vilket var något utökat jämfört med det tidigare. Därefter ville Skanova ha information om vilken storlek på kanalisation som Skärgårdsfiber behövde, samt hur grova slangarna var. Därefter meddelade Skanova Skärgårdsfiber ett avslag.

Begäran att få undersöka Skanovas fysiska infrastruktur framställdes eftersom dokumentation över kanalisationen som Skärgårdsfiber själva skaffat genom Ledningskollen inte är att se som ett komplett underlag, som duger att projektera efter. Föreningen har genom sina kontakter med Skanova uppfattat att det finns ett bättre underlag som den dock inte getts tillgång till.

Skanova

Skanova uppger till stöd för sin inställning bl.a. följande.

De tvistiga frågor som aktualiserats i ärendet och som PTS är behörig att pröva är de följande.

- Är utbyggnadslagen tillämplig i ärendet?
- Om lagen är tillämplig, erbjuder Skanova alternativt tillträde på rättvisa och rimliga villkor?
- Har Skanova lämnat information i enlighet med kraven i utbyggnadslagen?
- Är Skärgårdsfibers begäran om undersökning på plats tillräckligt precis för att vara rimlig?

Vad som däremot inte är tvistigt är övriga förutsättningar för tillträde, t.ex. huruvida det finns tillgängligt utrymme i berörd kanalisation. Inte heller är ersättningsfrågorna tvistiga i ärendet. Dessa frågor är PTS därför inte behörig att pröva inom ramen för detta ärende.

Begäran om tillträde

Utbyggnadslagen är inte tillämplig om Skärgårdsfiber enligt beslut som PTS meddelat med stöd av 4 kap. 4 och 8 §§ lagen (2003:389) om elektronisk

kommunikation (LEK) kan begära tillträde till den aktuella infrastrukturen (2 kap. 1 § andra stycket utbyggnadslagen). De anslutningar till bostäder som Skärgårdsfibers begäran om tillträde avser ingår i Skanovas s.k. accessnät. För tillträde till detta nät gäller ett beslut av PTS den 19 februari 2015 (dnr 11-9306, Skyldighetsbeslutet). Enligt Skyldighetsbeslutet p. 3 ska Skanova medge en rimlig begäran från en annan operatör att få anlägga egen fiber i bolagets kanalisering.

Enligt Skyldighetsbeslutet kan alltså en operatör begära tillträde till kanalisering. Frågan är då om Skärgårdsfiber är en operatör enligt Skyldighetsbeslutet. Vare sig i beslutet eller i LEK framgår vilka aktörer som kan åberopa skyldigheter som meddelas med stöd av 4 kap. 8 § LEK. Av artikel 1.2 tillträdesdirektivet (2002/19/EG) framgår emellertid att det inte bara är operatörer enligt definitionen i regelverket utan även företag som kan åberopa sådana skyldigheter, under förutsättning att de inte är slutanvändare. Det framgår inte av Skyldighetsbeslutet att kretsen av aktörer som har rätt att åberopa beslutet skulle vara mer begränsad än som följer av artikel 1.2 i tillträdesdirektivet. Begreppet operatör i Skyldighetsbeslutet bör därför tolkas i enlighet härmed.

Skärgårdsfiber är med hänsyn härtill att anse som en operatör som kan åberopa Skyldighetsbeslutet och är inte en slutanvändare. Utbyggnadslagen är därmed inte tillämplig i ärendet.

Om PTS mot förmodan anser att utbyggnadslagen är tillämplig gör Skanova gällande att ansökan ska lämnas utan bifall på den grunden att Skanova erbjuder alternativt tillträde i form av indragning av ny fiber på rimliga och rättvisa villkor. Av Skanovas skrivelse den 31 mars 2017 framgår hur Skärgårdsfiber kan begära en offert på anslutning till Skanovas fibernät av bostäder inom de berörda områdena. Ett sådant erbjudande tillgodoser berörda fastighetsägares behov av fiberanslutning.

Vid en sådan bedömning är Skärgårdsfibers begäran om tillträde till kanalisering inte rimlig.

Begäran om information eller undersökning

Skanova anser att företaget har lämnat den information som krävs enligt utbyggnadslagen genom den information som är tillgänglig via Ledningskollen.se. Skanova anser vidare att Torsös begäran om undersökning på plats inte är rimlig.

Skanova fullgör sedan ikraftträdandet av utbyggnadslagen den informationsplikt som gäller enligt 4 kap. 2 § utbyggnadslagen genom att besvara utbyggnadsärenden i Ledningskollen.se. Ledningskollen.se är den elektroniska

informationstjänst som PTS i enlighet med 4 kap. 1 § utbyggnadslagen anpassat för att informationsplikten ska kunna fullgöras av nätt innehavare.

Information om hur Skanova hanterar begäran om information om Skanovas fysiska infrastruktur och hur Skanova tar emot begäran om tillträde enligt utbyggnadslagen finns sedan sensommaren 2016 på Skanovas webbplats Skanova.se. Där finns information om de två regelverk Skanova har att följa (enligt utbyggnadslagen respektive enligt PTS skyldighetsbeslut), vart man ska vända sig för information och hur man i begär tillträde (se <https://www.skanova.se/Produkter-och-nat/Fiber/Ovriga-fiberprodukter/fysisk-infrastruktur.html>).

Som framgår på Skanovas webbplats anger Skanova, när det gäller utbyggnadslagen, att informationsplikten fullgörs genom Ledningskollen och att en begäran om tillträde ska lämnas via ett formulär som den som begär information får i samband med svaret på förfrågan via Ledningskollen. Skanova anlitar företaget Geomatikk för att besvara en begäran om information och svar lämnas i regel inom ett par veckor. Hanteringen är för närvarande kostnadsfri för den som begär information.

Den som via Ledningskollen begär information om fysisk infrastruktur inom ett visst område där Skanova har ledningar etc. har möjlighet att erhålla informationen på olika sätt efter det val förfrågaren gjort. Förfrågaren kan begära att få del av svaret genom mer informationsrika filer för cad-program som i detalj beskriver kanalisations storlek, brunnar etc., eller kan välja att få en enkel karta i pdf-format där information om Skanovas nät finns utritad med litet mindre detaljeringsgrad. Skanova kan inte annat än utgå från att respektive frågeställare har tillräcklig kunskap för att välja den informationsnivå som denne anser sig behöva. Därav anser Skanova att en begäran om att få undersöka kanalisation på plats i regel inte ger mer än den information förfrågaren kan erhålla genom Ledningskollen. Kanalisation går dessutom per definition under mark och möjligheterna att närmare inspektera den är ytterst begränsad.

När det gäller hur tillträde enligt utbyggnadslagen ska begäras har Skanova i enlighet med hur informationen på Ledningskollen utformats angivit att en begäran om tillträde avseende Skanovas fysiska infrastruktur ska ges in genom ett formulär som sökanden fyller i. Formuläret har utformats så att det, fullständigt ifyllt, ska uppfylla kraven i 2 kap. 3 § utbyggnadslagen på en fullständig ansökan. I en stor organisation som Skanova finns det även skäl att kräva att en formell begäran kommer in på visst angivet sätt för att på så vis effektivisera handläggningen.

Processen för att begära information respektive att begära tillträde via Ledningskollen ser i korthet ut så här:

1. Bredbandsutbyggaren öppnar ett utbyggnadsärende hos Ledningskollen och ritar in ett område. Finns fysisk infrastruktur i området skickas förfrågan till berörd nätinnehavare.
2. När Skanova är nätinnehavare besvaras förfrågan från Geomatikk, som i Skanovas namn, skickar ett svar till sökanden med information inom ramen för utbyggnadsärendet i Ledningskollen.
3. Svaret ligger i Ledningskollen och genom att bekräfta att svaret mottagits erhåller bredbandsutbyggaren länken till det formulär som Skanova tillhandahåller för begäran om tillträde.
4. Efter att formuläret fyllts i och skickats iväg kommer det till mottagande enhet inom Skanova som initierar en utredning, och i förekommande fall begär nödvändig komplettering.
5. Svar lämnas.

Skanova noterar av Torsös dokumentation att föreningen haft kontakt med olika personer inom Skanova under november och december 2016 som hänvisat föreningen till Ledningskollen. Det är naturligtvis inte riktigt bra. Till slut har dock Torsö kommit fram till Ledningskollen och där initierat ett utbyggnadsärende (ärende 20161118-0190) och erhållit svar, och senare till Skanovas formulär, som inkom till Skanova den 26 januari 2017. Skanova begärde vissa kompletteringar avseende Torsös begäran och vilken rör-/slangdimension som föreningen avsåg att använda, vilken inkom den 3 februari, varefter Skanova bedömde begäran som fullständig.

Skanova har enligt vad som kan utläsas av den bakgrundsbeskrivning Torsö lämnat i sin tvistlösningsbegäran uppfattat Torsös brev med rubriken ”Ansökan om tillstånd att undersöka befintlig telekanalisation...” som en begäran om information om Skanovas fysiska infrastruktur. Som nämnts ovan lämnar Skanova information om sin fysiska infrastruktur genom Ledningskollen och Torsö har hänvisats dit. En undersökning av kanalisation innan den ens är identifierad framstår inte som rimlig.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 2 § utbyggnadslagen anges att i denna lag avses med *bredbandsnät*: Elektroniska kommunikationsnät som kan leverera tjänster för bredbandstillgång med en hastighet av minst 30 Mbit/s, *bredbandsutbyggare*: den som avser att anlägga eller bygga ut ett bredbandsnät,

fysisk infrastruktur: passiva nätdelar som är avsedda att rymma andra nätdelar utan att själva bli aktiva, såsom kanalisationer, master, tillsynsbrunnar, manhål, kopplingskåp, byggnader, ingångar till byggnader, antenninstallationer, torn och stolpar, och

nätinnehavare: den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en infrastruktur avsedd för att tillhandahålla

1. en transporttjänst, eller
2. en tjänst för produktion, transport eller distribution av gas, el, uppvärmning eller vatten.

Enligt 2 kap. 1 § utbyggnadslagen ska en nätinnehavare på rättvisa och rimliga villkor medge tillträde till fysisk infrastruktur på begäran av en bredbandsutbyggare. Nätinnehavaren får avslå bredbandsutbyggarens begäran om det begärda tillträdet inte är rimligt med hänsyn till bl.a. att nätinnehavaren erbjuder alternativt tillträde på rättvisa och rimliga villkor eller andra liknande omständigheter. I andra stycket samma bestämmelse anges att första stycket inte ska tillämpas om bredbandsutbyggaren, enligt beslut som har fattats med stöd av 4 kap. 4 och 8 §§ LEK, har rätt att begära tillträde till eller användning av den fysiska infrastrukturen.

I 2 kap. 4 § utbyggnadslagen anges att om nätinnehavaren och bredbandsutbyggaren inte når en överenskommelse om tillträde ska, om någon av dem begär det, tvistlösningsmyndigheten pröva tvisten.

Enligt 4 kap. 2 § utbyggnadslagen ska en nätinnehavare på begäran av en bredbandsutbyggare lämna information om

1. den fysiska infrastrukturens lokalisering och sträckning,
2. typ av infrastruktur och nuvarande användning, och
3. kontaktuppgifter som behövs för att bredbandsutbyggaren ska kunna lämna en begäran om tillträde till nätinnehavaren.

Enligt andra stycket samma bestämmelse ska informationen lämnas på proportionella, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor senast två månader från det att begäran togs emot. Tredje stycket stadgar att om informationen finns tillgänglig genom informationstjänsten för utbyggnad av bredbandsnät, kan skyldigheten enligt första stycket fullgöras genom att bredbandsutbyggaren hänvisas dit.

Enligt 4 kap. 3 § utbyggnadslagen ska en nätinnehavare på begäran medge att en bredbandsutbyggare på plats undersöker sådan fysisk infrastruktur som bredbandsutbyggaren kan komma att begära tillträde till enligt 2 kap. 1 §. En sådan undersökning ska medges på proportionella, icke-diskriminerande och

öppet redovisade villkor. Nätinnehavaren får avslå bredbandsutbyggarens begäran om den begärda undersökningen inte är rimlig.

I 4 kap. 9 § utbyggnadslagen anges att om nätinnehavaren och bredbandsutbyggaren inte når en överenskommelse om utlämnande av information eller undersökning ska, om någon av dem begär det, tvistlösningsmyndigheten pröva tvisten.

I 1 kap. 7 § LEK anges att i lagen avses med operatör den som innehar eller på annat sätt råder över ett allmänt kommunikationsnät eller tillhörande installation.

PTS bedömning

Ramen för prövningen

Ärendet avser den begäran om information och undersökning respektive tillträde som Skärgårdsfiber framställt. Reglerna om information och undersökning i 4 kap. utbyggnadslagen är i första hand avsedda att ge underlag till bredbandsutbyggaren att ta ställning till om tillträde ska begäras. I detta fall har dock Skärgårdsfiber även framställt en begäran om tillträde. Frågan är då i vilken ordning frågorna i detta specifika fall ska prövas.

För det fall att PTS skulle finna att det saknas rätt att få tillträde till Skanovas kanalisation, saknar Skärgårdsfiber behov av information och undersökning, eftersom tillträde inte kan fås. Det är därför logiskt att PTS först tar ställning till om föreningen ska beviljas sådant tillträde, eller om de invändningar Skanova framställt i ärendet innebär att Skärgårdsfibers yrkanden ska avslås. Därefter får PTS pröva vilket behov av information och undersökning som återstår. PTS vill dock understryka att rätten till information eller undersökning i normalfallet inte kräver att rätt till tillträde fastslås dessförinnan.

Ingen av parterna har framställt några yrkanden om eventuella villkor för tillträdet, varför PTS prövning inte avser frågor om detta. Skulle det sedermera visa sig att det föreligger oenighet mellan parterna om möjligheterna att realisera ett eventuellt tillträde på rimliga villkor kan PTS på ansökan av part pröva ytterligare frågor inom ramen för ett nytt ärende.

Ska 2 kap. 1 § första stycket utbyggnadslagen tillämpas?

Enligt skyldighet 3 i PTS beslut av den 19 februari 2015 dnr 11-9306, som omfattar produktmarknaden för lokalt tillträde i grossistledet till fysiskt tillträde till koppar- och fiberbaserade accessnät (skyldighetsbeslutet), regleras tillträde till Telia Company AB:s och därmed Skanovas kanalisation för att anlägga egen fiber. Den som har rätt att begära tillträde enligt beslutet har inte rätt att också begära tillträde enligt 2 kap. 1 § utbyggnadslagen.

Den nu aktuella skyldigheten, skyldighet 3, stadgar att på de sträckor av accessnätet där Telia inte kan tillgodose en rimlig begäran om tillträde till fiberbaserad nätinfrastuktur med anledning av att där saknas tillgänglig fiber ska TeliaSonera tillmötesgå varje rimlig begäran från en operatör att få anlägga egen fiber i Telias kanalisation inom ett stationsområde. Det är således enligt ordalydelsen bara *operatörer* som kan åberopa skyldigheten. Detta begrepp har definieras i 1 kap. 7 § LEK, vilket alltså måste vara den betydelse begreppet har vid tillämpningen av LEK, om inget annat särskilt stadgas. Det faktum att regelverket eventuellt gett möjlighet för PTS att ålägga skyldigheter på andra än operatörer saknar betydelse för tolkningen av begreppet.

Den första frågan i ärendet är därför om Skärgårdsfiber är att betrakta som en operatör i lagens mening, och om Skärgårdsfiber därmed är förhindrad att begära tillträde med stöd av utbyggnadslagen.

I 1 kap. 7 § LEK anges att med operatör avses den som innehar eller på annat sätt råder över ett allmänt kommunikationsnät eller tillhörande installation. I samma paragraf definieras ett allmänt kommunikationsnät som ett elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster och som stödjer informationsöverföring mellan nätanslutningspunkter. En fastighetsägare kan äga ledningar i en operatörs allmänna kommunikationsnät utan att fastighetsägaren själv är att anse som en operatör, se sid. 165 i prop. 2010/11:115.

I prop. 2015/16:73 s. 31 f. uttalas att regeringen anser att en ekonomisk förening som byggt en kanalisation och nät för bredband endast är att betrakta som nätinnehavare om den kan anses vara en tillhandahållare av allmänna kommunikationsnät enligt definitionen i 1 kap. 7 § LEK. Så kallade byanät, vilka i allmänhet drivs av sådana föreningar, är ofta inte allmänna kommunikationsnät. Av definitionen av direktivets uttryck nätoperatör följer t.ex. att det, utöver tillhandahållare av allmänna kommunikationsnät, ska röra sig om någon som tillhandahåller en infrastruktur avsedd för att tillhandahålla vissa tjänster. Exempelvis utgör inte sådana gemensamhetsanläggningar som utnyttjas enbart av medlemmarna själva en infrastruktur avsedd för att tillhandahålla en tjänst. Den som förvaltar en sådan anläggning faller därför utanför definitionen.

I ärendet har inte framkommit att Skärgårdsfiber innehar eller på annat sätt råder över ett allmänt kommunikationsnät eller en tillhörande installation. Skärgårdsfiber anlägger ett elektroniskt kommunikationsnät enbart avsett för sina medlemmar i den ekonomiska föreningen. Vidare har föreningen anlitat en operatör för själva tillhandahållandet av tjänsterna. Det finns ingenting i ärendet

som talar för att Skärgårdsfibers nät kommer att bli ett allmänt kommunikationsnät. Istället utgör det exempel på en sådan anläggning som utnyttjas enbart av medlemmarna själva som nämns i förarbetena till utbyggnadslagen och som anges falla utanför definitionen.

PTS menar därför att Skärgårdsfiber inte är att betrakta som en operatör och kan därför inte begära tillträde till Skanovas kanalisation med stöd av skyldighetsbeslutet. Av detta följer att 2 kap. 1 § andra stycket inte är tillämpligt. Frågan blir därmed om det finns en skyldighet enligt 2 kap. 1 § första stycket för Skanova att medge det begärda tillträdet.

Skanovas eventuella rätt att avslå Skärgårdsfibers begäran om tillträde

Huvudregeln i utbyggnadslagen är att nätinnehavaren (Skanova i detta fall) ska lämna tillträde. Enligt 2 kap. 1 § första stycket 7 och 8 utbyggnadslagen får dock en nätinnehavare avslå en bredbandsbyggares begäran om det begärda tillträdet inte är rimligt med hänsyn till att nätinnehavaren erbjuder alternativt tillträde på rättvisa och rimliga villkor eller andra liknande omständigheter.

Skanova har uppgett att Skärgårdsfiber kan begära en offert på anslutning till Skanovas fibernät av bostäder inom de berörda områdena. Den i ärendet aktuella kanalisationen inrymmer, såvitt framkommit, för närvarande inte fiberkablar. Fråga uppkommer därmed om Skanovas erbjudande om indragning av fiber i kanalisation utgör ett sådant alternativt tillträde som avses i 2 kap. 1 § första stycket 7 utbyggnadslagen eller sådana andra liknande omständigheter som avses i punkten 8 samma bestämmelse.

I förarbetena till utbyggnadslagen, prop. 2015/16:73 s. 38 ff., anges bl.a. följande. Nätinnehavaren bör ha möjlighet att avslå en begäran om tillträde i vissa situationer, när det begärda tillträdet inte är rimligt. För att tillträdesregleringen ska få effektivt genomslag och därmed främja utbyggnaden av bredbandsnät bör utgångspunkten vara att nätinnehavares möjlighet att avslå en begäran är begränsad. Samtidigt är det inte rimligt att det ursprungliga nätets säkerhet eller för samhället viktiga funktioner riskeras. Regeringen anser därför att det i lag bör anges exempel på situationer när det kan vara befogat att avslå en begäran om tillträde. För att avgöra om det finns grund för att avslå begäran behöver hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet. För samtliga fall gäller att nätinnehavaren vid en eventuell tvist ska kunna motivera varför den anförda grunden för med sig att det begärda tillträdet inte är rimligt. Tillgången till alternativt tillträde som nätinnehavaren erbjuder bör kunna påverka rimligheten i att medge tillträde. Vissa nätinnehavare tillhandahåller tillträde i grossistledet till fysisk nätinфраstruktur, vilket skulle tillgodose behoven för den som ansöker om tillträde, t.ex. svart fiber. Ett tillträde enligt den nya lagen skulle i en sådan situation kunna få negativ inverkan på nätinnehavarens affärsmodell och investeringsincitament. Detta skulle kunna leda till en

ineffektiv duplicering av nätelement (jfr skäl 17 i direktivet). I sådana situationer bör det därför kunna vara befogat att avslå en begäran om tillträde. Det bör dock krävas att det alternativa tillträdet erbjuds på rättvisa och rimliga villkor, i enlighet med direktivets lydelse. Regeringen tydliggör att tillträdet ska vara lämpligt med beaktande av bredbandsutbyggarens behov.

Som angetts ovan är huvudregeln att tillträde ska medges. Ett erbjudande om tillträde till redan etablerad fiber kan emellertid utgöra ett godtagbart skäl att i vissa fall neka tillträde till kanalisation. Det kan enligt PTS mening dock inte ha varit lagstiftarens avsikt att ett erbjudande om framtida indragning av fiber skulle anses utgöra ett godtagbart skäl att avslå en begäran om tillträde till kanalisation. Om så vore fallet skulle rätten till tillträde till kanalisation vara kraftigt begränsad i praktiken. En sådan utvidgning av undantaget till huvudregeln kan enligt PTS mening inte vara förenlig med lagens syfte; att främja utbyggnaden av bredbandsnät. Med detta avses både att byggandet av bredbandsnät ska påskyndas liksom att kostnaderna för utbyggnad ska minskas. Slutmålet med lagen är att samhällets innevånare ska få tillgång till snabba bredbandstjänster till en lägre kostnad och fortare än vad som annars skulle ha varit fallet (jfr prop. 2015/16:73 s. 43).

PTS konstaterar att en förpliktelse för Skanova att medge tillträde inte kommer att leda till någon ineffektiv duplicering av nätelement eftersom den aktuella kanalisationen för närvarande inte inrymmer någon fiber. Skanova har inte heller uppgett att bolaget har några konkreta planer på att anlägga ett eget fiberbaserat nät i kanalisationen.

Med hänsyn till det ovan anförda anser PTS att det inte föreligger skäl att jämställa Skanovas erbjudande om indragning av fiber med ett erbjudande om tillträde till befintlig fiber. Inte heller bör erbjudandet om indragning av fiber anses utgöra sådana liknande omständigheter som avses i 2 kap. 1 § första stycket 8 utbyggnadslagen. Därmed finns det inte skäl att pröva frågan om Skanovas villkor för indragning av fiber är rättvisa och rimliga i utbyggnadslagens mening.

Av Skanovas yttrande i ärendet framgår att det finns tillräckligt utrymme för Skanova att själv anlägga fiberkablar för Skärgårdsfibers räkning i den kanalisation som Skärgårdsfiber har begärt tillträde till. Frågan om huruvida det finns tillräckligt utrymme i kanalisationen är enligt vad Skanova anför inte heller tvistig mellan parterna.

Skanova har inte anfört något ytterligare skäl som skulle kunna utgöra grund att vägra tillträde enligt 2 kap. 1 § utbyggnadslagen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser PTS att Skanova inte har haft rätt att avslå Skärgårdsfibers begäran om tillträde. PTS finner därför att Skanova på rättvisa och rimliga villkor ska lämna Skärgårdsfiber tillträde till den kanalisation som omfattas av Skärgårdsfibers begäran. Det ankommer i första hand på parterna att komma överens om villkor för tillträdet.

Begäran om information eller undersökning

Av skrivelse från den 13 juni 2017 framgår även att ansökan omfattar en begäran information eller undersökning av Skanovas kanalisation.

Skärgårdsfiber har uppgett att föreningen anser att informationen i Ledningskollen inte är tillräcklig för att man ska kunna projektera. Föreningen har uppgett att den är i behov av ytterligare information och att få undersöka kanalisationen på plats. Skanova har anført att en begäran om att få undersöka kanalisation på plats i regel inte ger mer än den information förfrågaren kan erhålla genom Ledningskollen.

Reglerna om information och undersökning i 4 kap. tar sikte på att förse en bredbandsutbyggare med den information som krävs för att ta ställning till om tillträde ska begäras. I detta fall har Skärgårdsfiber också framställt yrkande om att Skanova ska lämna tillträde till kanalisation, vilket PTS bifallit. Det hindrar inte att Skärgårdsfiber kan ha behov av information samt att undersöka den i ärendet aktuella fysiska infrastrukturen för att slutligt kunna ta ställning till frågan om tillträde och vad som utgör rimliga villkor för detta. I skyldigheten att lämna tillträde torde därför även ingå att lämna all den information till motparten som krävs för att avtal ska kunna slutas och tillträdet ska kunna realiseras.

Den information som avses i 4 kap. 2 § avser emellertid endast den typ av begränsad information som framgår av Ledningskollen och omfattar endast lokalisering och sträckning, typ av infrastruktur och nuvarande användning, samt de kontaktuppgifter som behövs för att bredbandsutbyggaren ska kunna framställa en begäran om tillträde. Det finns inget i ärendet som tyder på att Skärgårdsfiber inte fått den informationen. Mot bakgrund av att PTS dessutom nu beviljat Skärgårdsfibers ansökan om tillträde saknar frågan praktisk betydelse. Det saknas därför anledning att särskilt förordna om detta.

Skärgårdsfiber har vidare framställt en begäran om att få undersöka kanalisationen på plats enligt 4 kap. 3 § utbyggnadslagen. Syftet med detta har uppgetts vara att man vill kontrollera att det finns plats samt att den information man har inte är tillräcklig för att kunna genomföra en projektering. Detta behov kvarstår även när PTS tagit ställning till frågan om tillträde, och begäran framstår som rimlig mot bakgrund av att Skärgårdsfiber behöver genomföra undersökningen för att kunna använda sig av tillträdet. PTS anser

att begäran om undersökning är tillräckligt precis för att kunna bifallas. Skanova ska därför medge Skärgårdsfiber att på proportionella, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor undersöka den aktuella infrastrukturen.

Sammanfattning

PTS finner att Skärgårdsfibers begäran om tillträde ska beviljas. Skanova ska därvid lämna Skärgårdsfiber möjlighet att undersöka den aktuella infrastrukturen.

Det ankommer i första hand på parterna att komma överens om villkor för tillträdet. PTS vill dock erinra om den tidsfrist om en månad som ställs upp i 4 kap. 3 § utbyggnadslagen.

Underrättelse om överklagande

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skriva till Förvaltningsrätten i Stockholm. Brevet ska dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm, alternativt till pts@pts.se.

Tala om i brevet vilket beslut ni överklagar genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring av beslutet ni vill ha.

Brevet med överklagandet ska innehålla: ert person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där ni kan nås för delgivning. Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

PTS måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fått del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

PTS sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om PTS inte själv ändrar beslutet på det sätt ni begärt.

Om något är oklart kan ni vända er till PTS.

Beslutet har fattats av tf. generaldirektören Rikard Englund. I ärendets slutliga handläggning har även juristen Helena Klasson och stf. chefsjuristen Katarina Holmqvist (föredragande) deltagit.

